

ד"ר נחום איצקוביץ, מנכ"ל משרד החקלאות "התכנון בענף החלב הכרחי"

ראובן זלץ

משרד החקלאות שהיה בשנים האחרונות מטרה לחיצי ביקורת קשים מצד החקלאים בכלל ואנשי ענף החלב בפרט, עובר שינוי. שר חדש, הבא מההתיישבות העובדת, מנכ"ל חדש בעל ניסיון רב בניהול, המכיר היטב את משרדי הממשלה ואף ניהל בעבר שניים מהם. שני האישים, החלו את תפקידם עם מטען ציפיות ענק, לאחר שנים של אכזבות מראשי המשרד הקודמים.

נחום איצקוביץ, המנכ"ל, שנחת במשרדו באחת התקופות הקשות למשק הישראלי, אומר לנו בראיון ראשון "גיליתי משרד מקצועי אך שאינו מתוקצב כראוי לעומת משרדים אחרים". בלעדי!

איזה משרד חקלאות מצאת?

"כשהגעתי למשרד החקלאות גיליתי משרד מקצועי, עם אנשים שאוהבים את מה שהם עושים ועושים זאת בצורה המקצועית ביותר. יחד עם זאת נוכחתי לראות שזהו משרד שאינו מתוקצב בהתאם וכפי שראוי לעומת משרדים אחרים, מצאתי משרד שלא שם את ביטחון המזון בראש סדר העדיפויות. בכוונתי לשנות את מצב המשרד ולדאוג לחקלאים, תוך איזון הצרכנים עבורי סיוע לחקלאות הנו הדבר החשוב ביותר ואנו פועלים על מנת לקדם זאת. אציין כאן כי שיתוף פעולה ועבודה פורייה מתקיימים עם השר אלון שוסטר".

מה הנושאים הדחופים ביותר הנמצאים על שולחנך?

"הנושא שנמצא על סדר יומי הוא להבטיח לציבור אספקה סדירה של תוצרת חקלאית וביטחון מזון בעקבות משבר הקורונה, המשרד משקיע את מירב מאמציו עבור החקלאים והציבור עם פרוץ הקורונה. עם כניסתנו לתפקיד הגשנו את תוכנית "האצה" לפיתוח החקלאות בהיקף של 3 מיליארד

התכנון נדרש לשם שמירה על כושר הייצור בענף, הן ברפתות והן במחלבות, לצורך הבטחת אספקה שוטפת של מוצרי חלב לצרכנים

בסיסיים. התכנון נדרש לשם שמירה על כושר הייצור בענף, הן ברפתות והן במחלבות, לצורך הבטחת אספקה שוטפת של מוצרי חלב לצרכנים. לכן, מונה צוות חשיבה פנים משרדי, שייבחן את הנקודות השונות הדורשות התייחסות בזמן הזה וימליץ לשר ולי על אפשרויות פעולה, כל זאת בשיתוף עם ראשי הענף ונציגי התנועות המיישבות. הצוות יבחן את האפשרויות השונות תוך שמירה על היציבות בענף החלב,

לדעתנו התכנון בענף החלב הוא הכרחי לצורך קיום ענף חלב ישראלי מבוסס בפיזור גאוגרפי ומגזרי והן לשם הבטחת יכולת ייצור עצמאית של מוצרי מזון בסיסיים. התכנון נדרש לשם שמירה על כושר הייצור בענף, הן ברפתות והן במחלבות, לצורך הבטחת אספקה שוטפת של מוצרי חלב לצרכנים

ש שכוללת 15 נקודות בתחומים שונים. אנו פועלים להחזיר ולו במעט את התקציב הדרוש לפעולה, אחרי שנים של ייבוש תקציבי ביחס למשרדים אחרים. בנוסף, אנו נערכים במרץ לחגי תשרי הבאים עלינו ודואגים שלא תחסר תוצרת חקלאית במדפי הסופר לרבות פירות וירקות, בשר, דגים, ביצים דבש וכד'. כמובן ישנם עוד נושאים דחופים וחשובים כגון: טיפול בהפעלת התאגיד הוותיקי ודאגה שייכנס לעבודה חלקה ושוטפת, שדרוג ענף ההטלה וכמובן עם סיום מתווה "לוקר" הסדרה של ענף החלב והרחבת השקעות ההון בחקלאות הישראלית. על כל אלו אנו עומלים".

"שמירה על יציבות הענף"

מיד כשנכנס השר שוסטר לתפקידו ולאחר מכן המנכ"ל איצקוביץ, שחררו הרפתנים נשימת רווחה ארוכה לאחר קדנציה רצופת אכזבות והרגשה כי השר הקודם ומנכ"לו, לא עשו די למען החקלאות וצמיחתה. כעת, מצופה משני האישים הללו, כי אכן יממשו את התקוות ויפעלו למען ענף החלב, רווחיות היצרנים וגיבוש הסכם ענפי ארוך טווח שיבטיח לכלית את השנים הבאות.

ענף החלב בצומת דרכים, שנה קשה עברה, אתה יכול להעריך לאן הולכים ואיזה הסכם יהיה מול הממשלה?

"ראשית, הסכם אינו הכרח, צריך לבחון מה נכון כרגע לענף החלב. נדגיש כבר עכשיו, לדעתנו התכנון בענף החלב הוא הכרחי לצורך קיום ענף חלב ישראלי מבוסס בפיזור גאוגרפי ומגזרי והן לשם הבטחת יכולת ייצור עצמאית של מוצרי מזון

התנועה
הקיבוצית

התנועה הקיבוצית מברכת את רפתניות ורפתני ישראל בברכת

שנה טובה, שנת תשע"ו והתחלואה!

עם פרוס השנה החדשה נאחל לצמיחה שגשוג ושפע
"והארץ נתנה יבולה: ארץ זבת חלב ודבש..."

תעודת זהות נחום איצקוביץ

נשוי ואב לשלושה, בעל תואר ראשון בחקלאות מהאוניברסיטה העברית, תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת בר-אילן ותואר דוקטור (PHD) בניהול מהסורבון. ד"ר איצקוביץ ניהל בין השנים 2013-2020 את הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה במשרד הכלכלה והתעשייה, קודם לכן כיהן כמנכ"ל משרד הרווחה והשירותים החברתיים במשך שש שנים, מנכ"ל משרד התיירות, וקודם לכן, בין השנים 1994 ל-2006 כיהן כראש המועצה האזורית עמק חפר במשך שלוש קדנציות. במשך השנים כיהן נחום איצקוביץ בתפקידים ציבוריים שונים, בהם: יו"ר המרכז האקדמי רופין, יו"ר החברה הכלכלית לפיתוח עמק חפר, חבר בדירקטוריון הקרן הקיימת לישראל ועוד.

גיל החקלאים, אחת הבעיות הגדולות הנדרשות לטיפול. איצקוביץ

את מלוא המכס. על פי הסכמי הסחר הבינלאומיים לא ניתן למנוע מיבואן כל פרי וירק אחר בתשלום מכס מלא, בכפוף לאישורים הנדרשים לייבוא וכל עוד השירותים להגנת הצומח קובעים כי המדינה והייבוא עומדים בתנאי הייבוא ואין בתוצרת מזיקים או נגעים. ככל שהייתה עלייה בכמות היבוא במהלך השנים, היא נובעת מהחלטה עסקית של יבואנים אשר שילמו את מלוא המכס, לקופת האוצר."

קיימת בעיה קשה של עובדים זרים וכוח עבודה בחקלאות בכלל ובענף הרפת בפרט?

"נושא המחסור בעובדים זרים הוא בעיה גורפת של חקלאות ישראל, פנינו לאחרונה לאוצר בבקשה להגדיל את מסכת העובדים לחקלאות, הגשנו למשרד האוצר בקשה ובה מטרת ההצעה היא להגדיל את מספר העובדים הזרים ב-4,000, כך שהמכסה תעמוד על 29,200 עובדים. בנוסף, פנינו בבקשה לקדם מסלול סיוע לקליטת 1,500 עובדים ישראלים חדשים בחקלאות הישראלית. שתי הפניות הללו טרם נענו ממשרד האוצר."

גיל החקלאים בישראל הולך ונעשה מבוגר יותר והצעירים בורחים בגלל היעדר אופק כלכלי, תגובתך?

"זו אחת הבעיות המרכזיות בחקלאות ישראל, צריך לפעול יחד לעשות את החקלאות אטרקטיבית יותר, הן מבחינה טכנולוגית, אני פועל להגדיל את היקף ההשקעה במחקר ופיתוח לחקלאות, כיום ההשקעה במחקר לא מספקת ולכן גורמת לצעירים רבים לא להגיע. גם סעיף זה כלול במסגרת תוכנית "ההאצה" שהגשתי לאוצר לתקצוב. לדעתי צריך תקציבים משמעותיים לקידום החקלאות ואני שואף לקדם זאת כפי שאמרתי וכן, צריך ביטחון ויציבות בענפים השונים. אנו מייעדים תקציב בסך 95 מיליון ש"ח להשקעות הון בטכנולוגיות חדשניות בענפי הצומח. ומקווים כי יהיה בידינו לקדם השקעות חדשניות גם במשק החלב."

ברכה לשנה החדשה?

"לקראת חגי תשרי, אני מאחל לכלל חקלאי ישראל, ולמגדלים בענף החלב, שנה פורייה, שנה של יצירה והתפתחות, שנה של רווחה כלכלית ורווחה אישית, שנה של אחדות ישראל, ומעל הכול, בריאות טובה." ▲

והבטחת מבנה משק מגוון הכולל הן משקים שיתופיים והן משקים משפחתיים, תוך שמירה על הפריסה ההתיישבותית בכל רחבי הארץ, הבטחת מחיר הוגן ליצרנים המאפשר פרנסה בכבוד, יציבות וודאות, כמו גם אפשרות להשקעות ולפיתוח, קביעת תהליכי התייעלות שיבטיחו מחירים סבירים לצרכנים."

קיימת ביקורת על הרגולטור המקשה שלא לומר מתעמר ברפתנים, בנושאי איכות הסביבה, בריאות ועוד, האם אתה מודע או שמעת תלונות בנושאים הללו ואם כן, האם אתה פועל לשינוי הדבר ולהקלה בעניין זה?

"אני לא רואה זאת כהתעמרות ברפתנים, הרפתנים צריכים לשאוף לפעול בהתאם להנחיות של הממשלה וביניהם גם המשרד להגנת הסביבה והצורך לטפל בשפכי הרפתות לפני שהם נשלחים למתקני הטיהור, צריך לזכור כי המים המטופלים הם "אוויר לנשימה" לחקלאים המגדלים גידולים צמחיים, ואסור לנו להגיע למצב של קריסת מרכז טיהור שפכים. אנו יוזמים רעיון של שיתוף פעולה להסברה עם החקלאים בענף הרפת כיצד עליהם להתייחס גם לרווחת בעלי החיים אשר בטיפולם."

רווחיות היצרנים בענף החלב הולכת ונשחקת, האם יש לך איזו בשורה לקראת השנה החדשה?

"כפי שצינתי, במסגרת הקמת צוות החשיבה הפנים משרדי לענף אנו נבדוק ונבחן גם סוגיה זו."

החקלאים הישראלים זורקים פירות וירקות בעוד היבוא הולך וגדל, תגובתך לאבסורד הזה?

"אציין כי מאז כניסתי לתפקיד, לא נפתחו מכסות וולונטריות חדשות, מרבית היבוא של ירקות ופירות מתבצע או במכס מלא או במסגרת הסכמי סחר. כל יבואן המעוניין לייבא מעבר למכסה שהוסכמה, רשאי לעשות כן, ובלבד שישלם